

GENNAGYIJ AJGI

Hódolat a dalnak

HARMINCHAT VÁLTOZAT CSUVAS ÉS TATÁR NÉPDALTÉMÁKRA

*Arany drótszál a te alakod,
ó, hajnal bíbora
az orcád,
fölötted selyem-fuvallat.*

*

*Volt egy lovam, –
ha elterpeszkedsz rajta, meg is alhatsz!
Farára téve ki se loccsant volna
a vizedézsa.*

*

*Anyám vendégségbe engedett,
hogy ringva ringjak,
mint áldozóédény a tűz fölött,
előttetek – a dalban.*

*

*Atyám házában
szilács réztüze világít,
serénykedem mégis: aranyban ég a hímzés!
Nem kell ide idegen ezüstláng.*

*

*Ott kéklík árnya a sövény mögött,
ha holnap arra jársz – már nem leled,
akkor vésődik majd beléd
az arca örökre.*

*

*Termetem, tatár alakom!
Úgy tetszik, nagyon nekiszilajodtam, –
elvesztettem tatáros körvonalait
köztetek, a táncban.*

*

*Kisírtad magad, elcsitultál,
s a tornácon most egyedül fehérlesz,*

*mint selyemcérna
a tű fokában.*

*

*Hímzések – a táncban – rajtatok! –
hol búzavirágok hajladoznak,
hol meg,
fecskék ficseregnek.*

*

*Álljatok a mező kapujába,
süvegemet megemelem,
még egyszer sürtjeim felcsillantom tinéktek
a honi tájon.*

*

*Termetem karcsú, szemem fekete,
szülőfalumban, a körtánc
tüzében talán
utolszor lángol.*

*

*Kínom csillapíthatatlan,
e földön hagytam lelkemnek felét!
Hallgatok hát, és csak túl a dombon,
hangosan, mint gyermek, sír a nyest.*

*

*Eljöttünk a menyasszonyért
fehér szívvel,
lakodalmat tartunk,
hónál fehérebbet.*

*

*Ha felbocsátanám az énekem:
szállna merészen,
legszebb dalom aranygombolyagként
gurulna az égen.*

*

*Mind gyorsabban forogva
maradnak el a hazai tájak,
úgy tetszik, törékeny termetemnek
nincs már helye falumban.*

*

Ránk várva, fehér vászonnal miért nem
terítitek be udvarotokat?
És ezüst érmét mért nem raktatok
házatok homlokára?

*

Táncban forogva,
gyöngysorrá változtatjuk a kemence
tégláit, ezüst fahasábok
gyúlnak benne lánggra.

*

Megremegtek
a nyírfák csúcsai,
mint fehér hold, a kapuban
feltűnt a menyasszony.

*

Van egy dalocska a rét fűvében,
elmenjünk-e hozzá s eldaloljuk-e,
vagy elhozzuk ide tinéktek
elénekelni búcsúzóul?

*

Lám, eltűnedeznek már a
mezőn, az árvalányhaj rejtí őket.
Nem hallik már a csengettyű sem,
állunk, mint árva madarak.

*

Egyre sürgetőbb a sárgarigó magányos
hívása a kertek alján,
a menyasszony leánytársai hajladoznak,
mint arany zabkalászkok.

*

Hangom vékony, mint a kakukk hangja,
majd elviszi a szél, hogy
sokáig szóljon
az elhagyott szülői ház körül.

*

Hej, aranyosak, pirosak vagyunk mi!
Elhagyjuk a juharlombok fényét,

beérünk a
búzatarló-fénybe.

*

Útra kelt a kedvesem, s egy fecske feketén
szárnyal az éjszakával
szemben – szárnyairól
eső patakzik.

*

Tízféle járása – gazdagsága ez volt:
váltogatta játszva!
Azután az élet néki
egyet hagyott csak.

*

Végigvágatunk ezen a réten
széltől-szélíg,
felborzolja mindenik
kamilla valamennyi szirmát.

*

Mikor meglát engem,
apám kibomlik, mint egy selyembála,
visszagöngyölődik,
búcsút véve tőlem.

*

Senki, semmit, semmiről,
így telik-múlik életem,
folyik a víz – tőle sem kérdezik:
„Hát te minek folyasz?”

*

Mama, a szoknyád szegélyén
ott maradtak rugdalózó
gyermeklábam nyomai!
Hadd érintsem hozzá az arcom!

*

Mint apám kenderföldje,
hullámszik az erdő lombja,
úszik fölötte éneken,
mintha az erdő dalolna.

*

*Kár a zöldellő mezőért,
kár az égbolt aranyáért!
Testvérem, vénülünk,
kifehéredünk, mint kék üvegyöngy.*

*

*Lábunk karcsúságát idehoztuk,
hogy itt hagyjuk a ti
emlékezetetekben!
Járjuk hát el az utolsó táncot!*

*

*Rég nem láttuk falunkat,
de az atyai ház repedező
ablakrámaim átfütyül a szél,
hívogat vissza minket.*

*

*Anyám, ha söprögetni készülsz,
eszedbe jutok tán,
megbotlasz és elpityeredsz majd,
leülve a küszöbre.*

*

*Elég volt, kiforogtuk itt magunkat,
mint csengő-bongó ezüstérmék,
meghajolunk, – meggörnyedünk előttemek,
akár fehérlő papírbankók.*

*

*Ahol mi álltunk,
hadd maradjon ott egy
fény sugar – a mi
áldásunk fénye.*

BAKA ISTVÁN fordítása

1988–1991.